III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΝΩΜΗ ΑΡΙΘ. 1/2016

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 325 ΣΛΕΕ)

σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 σχετικά με τη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)

(2016/C 150/01)

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 325, παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής της 4ης Μαρτίου 2016 για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 σχετικά με τη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ([1]),

Έχοντας υπόψη το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για γνωμοδότηση σχετικά με την προαναφερθείσα πρόταση, το οποίο περιήλθε στο Συνέδριο στις 4 Απριλίου 2016,

Έχοντας υπόψη το αίτημα του Συμβουλίου για γνωμοδότηση σχετικά με την προαναφερθείσα πρόταση, το οποίο περιήλθε στο Συνέδριο στις 15 Μαρτίου 2016,

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ:

Εισαγωγή

1. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) αποτελεί γενική διεύθυνση της Επιτροπής, απολαύει ωστόσο λειτουργικής ανεξαρτησίας όσον αφορά το ερευνητικό έργο της. Η Υπηρεσία δημιουργήθηκε το 1999 και οι κανόνες που διέπουν τις έρευνες που διενεργεί (εφεξής «ο κανονισμός OLAF») αναθεωρήθηκαν το 2013 ([2]).

2. Η δομή της OLAF περιλαμβάνει επιτροπή εποπτείας, η οποία έχει αναλάβει «να παρακολουθεί τακτικά την εκτέλεση από την Υπηρεσία των ερευνητικών της καθηκόντων, προκειμένου να ενισχύσει την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας κατά την ορθή άσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται» ([3]). Συγκεκριμένα, η επιτροπή οφείλει να παρακολουθεί τις εξελίξεις όσον αφορά την εφαρμογή των διαδικαστικών εγγυήσεων και τη διάρκεια των ερευνών της OLAF.

3. Η επιτροπή εποπτείας αποτελείται από πέντε ανεξάρτητα μέλη με πείρα στην άσκηση ανώτερων δικαστικών καθηκόντων ή καθηκόντων έρευνας ή ανάλογων καθηκόντων στους τομείς δραστηριότητας της Υπηρεσίας. Διορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, με κοινή συμφωνία.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 8, του κανονισμού OLAF, η γραμματειακή υποστήριξη της επιτροπής εποπτείας παρέχεται από την OLAF, σε στενή διαβούλευση με την επιτροπή εποπτείας. Το άρθρο 18 του κανονισμού OLAF ορίζει ότι οι πιστώσεις του προϋπολογισμού που αφορούν την επιτροπή εποπτείας και τη γραμματεία της εγγράφονται στο κονδύλιο του προϋπολογισμού της Υπηρεσίας· το ίδιο άρθρο προβλέπει ότι ο πίνακας προσωπικού της Υπηρεσίας συμπεριλαμβάνει τον πίνακα προσωπικού της επιτροπής εποπτείας και της γραμματείας της.

([1]) COM(2016) 113 final της 4ης Μαρτίου 2016.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

([3]) Βλέπε άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού OLAF.

5. Ενώ, από λειτουργική άποψη, η γραμματεία συνδέεται με την επιτροπή εποπτείας, το προσωπικό της υπάγεται διοικητικά στον γενικό διευθυντή της OLAF, ο οποίος έχει την εξουσία να ενεργεί ως η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή και να αποφασίζει, παραδείγματος χάριν, για τις προαγωγές και τις μεταθέσεις των υπαλλήλων της γραμματείας. Κατά την επιτροπή εποπτείας, η κατάσταση αυτή ήταν η αιτία συγκρούσεων συμφερόντων και έκδοσης αντικρουόμενων οδηγιών προς τους υπαλλήλους της γραμματείας, όπως συνέβη, λόγου χάριν, με την κοινοποίηση της γνώμης 2/2012 της επιτροπής εποπτείας ([4]).

6. Δυνάμει του προτεινόμενου κανονισμού, η γραμματειακή υποστήριξη της επιτροπής εποπτείας δεν θα παρέχεται πλέον από την OLAF αλλά από την Επιτροπή. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού για τη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας θα μεταφερθούν από το κονδύλιο του προϋπολογισμού και τον πίνακα προσωπικού της OLAF προς εκείνον της Επιτροπής. Τέλος, σύμφωνα με την πρόταση, οι αρμοδιότητες του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων της OLAF θα εξακολουθήσουν να περιλαμβάνουν την επεξεργασία δεδομένων από τη γραμματεία, για το προσωπικό της οποίας θα εξακολουθήσουν να ισχύουν οι ίδιοι κανόνες περί εμπιστευτικότητας που ίσχυαν και στο παρελθόν.

Παρατηρήσεις

7. Το Συνέδριο υπενθυμίζει ότι, ήδη από το 2011, κατά την τελευταία αναθεώρηση του κανονισμού OLAF, είχε εισηγηθεί την εισαγωγή διάταξης σύμφωνα με την οποία η γραμματεία της επιτροπής εποπτείας θα έπρεπε να ενεργεί μόνον σύμφωνα με τις οδηγίες της επιτροπής και ανεξάρτητα από την OLAF και να μη διορίζεται από τον γενικό διευθυντή της OLAF ούτε να υπάγεται στην αρμοδιότητά του ([5]).

8. Στο πλαίσιο αυτό, το Συνέδριο επιδοκιμάζει την πρόταση η γραμματειακή υποστήριξη της επιτροπής εποπτείας να μην παρέχεται πλέον από την OLAF. Ωστόσο, οι νέες διατάξεις προς αντικατάσταση της τελευταίας φράσης του άρθρου 15, παράγραφος 8 ([6]), θα μπορούσαν να συμπληρωθούν κατά τρόπον ώστε να καθίσταται σαφές ότι η γραμματεία ενεργεί ανεξάρτητα όχι μόνον από την OLAF αλλά και από την Επιτροπή και ότι υπάγεται στην αρμοδιότητα της επιτροπής εποπτείας. Ως εκ τούτου, το Συνέδριο προτείνει την ακόλουθη τροποποίηση της διατύπωσης:

> «Η γραμματειακή της υποστήριξη παρέχεται από την Επιτροπή, ανεξάρτητα από την Υπηρεσία και σε στενή συνεργασία με την επιτροπή εποπτείας. Η Επιτροπή δεν παρεμβαίνει στα καθήκοντα της επιτροπής εποπτείας. Ο/Η γραμματέας της επιτροπής εποπτείας διορίζεται από την Επιτροπή μετά από θετική γνώμη της επιτροπής εποπτείας. Ο/Η γραμματέας ενεργεί βάσει των υποδείξεων της επιτροπής εποπτείας και ανεξάρτητα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.» (η υπογράμμιση υποδεικνύει το προστεθέν κείμενο).

9. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι η επικείμενη συνολική αξιολόγηση του κανονισμού OLAF, η οποία προβλέπεται για το 2017, θα αποτελέσει ευκαιρία για την εξέταση και, εάν χρειαστεί, την αναμόρφωση της διακυβέρνησης της OLAF, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων εποπτείας ([7]). Ωστόσο, υπό το φως των πρόσφατων εξελίξεων ([8]), η αποσαφήνιση της διαδικασίας άρσης της ετεροδικίας ([9]) του γενικού διευθυντή της OLAF ή οποιουδήποτε άλλου υπαλλήλου της κατόπιν αιτήματος εθνικής δικαστικής αρχής θα ήταν σκόπιμο να προχωρήσει πριν από την προαναφερόμενη συνολική αξιολόγηση. Όταν εθνική δικαστική αρχή διατυπώνει τέτοιο αίτημα, ενδέχεται να υπάρχει ανάγκη για πρόσθετη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της OLAF. Ως εκ τούτου, το Συνέδριο συνιστά το άρθρο 17 του κανονισμού OLAF να συμπληρωθεί με διάταξη σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή θα έχει την υποχρέωση να ενημερώνει εγκαίρως την επιτροπή εποπτείας για οποιοδήποτε τέτοιου είδους αίτημα και να ζητεί τη γνώμη της πριν λάβει οποιοδήποτε απόφαση ([10]).

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο κύριος Milan Martin CVIKL, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 5ης Απριλίου 2016.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος

([4]) Βλέπε σημείο 56 της έκθεσης δραστηριοτήτων της επιτροπής εποπτείας της OLAF για το 2014.

([5]) Βλέπε σημείο 44 της γνώμης αριθ. 6/2011 (ΕΕ C 254 της 25.8.2006, σ. 1).

([6]) Βλέπε άρθρο 1, παράγραφος 2, της πρότασης.

([7]) Το άρθρο 19 του κανονισμού OLAF ορίζει ότι, έως τις 2 Οκτωβρίου 2017, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού. Η έκθεση αυτή θα συνοδεύεται από γνώμη της επιτροπής εποπτείας και θα επισημαίνει ενδεχόμενη ανάγκη τροποποίησης του κανονισμού.

([8]) Τον Μάρτιο του 2016 η Επιτροπή ήρε την ετεροδικία του γενικού διευθυντή της OLAF κατόπιν αιτήματος των δικαστικών αρχών κράτους μέλους.

([9]) Το άρθρο 11, στοιχείο α), του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι οι υπάλληλοι «απολαύουν ετεροδικίας για πράξεις στις οποίες προέβησαν, συμπεριλαμβανομένου του προφορικού ή του γραπτού λόγου, ενεργώντας υπό την επίσημη ιδιότητά τους […]. Η ασυλία αυτή εξακολουθεί να ισχύει και μετά τη λήξη της θητείας τους.».

([10]) Ομοίως, το άρθρο 17, παράγραφος 9, του κανονισμού της OLAF προβλέπει ήδη ότι η Επιτροπή, ζητεί τη γνώμη της επιτροπής εποπτείας προτού επιβάλει οιαδήποτε πειθαρχική κύρωση στον γενικό διευθυντή.